

ЧАСОПИСЬ
для
руських родин.
Виходить щодня
крім днів по
недільях і святах.

БУКОВИНА

Редакция і адміністрація в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.
Передплата
10 зр.

Старі діти.

Образець виборів в буковинському селі.

(Стаття надіслана).

Половина століття минає, від коли здіймили з нашого руского мужика ярмо неволі а і до нині він ще не очистив ся від бруду давного рабства. Наш мужик в більшій часті слабодух; у свою силу не вірить тай другому вірити не хоче, а найбільше „ляній.“ — Що робить, то рідко з свого власного переконання; або тому, що вже так его тато та дід робив або з страху перед жандармами. Кождий, хоть аби з якого низкого стану, коли тільки має „цїсарську шапку“ на голові, то в него пан; він его боїть ся, его слухає. Перед жидом борше відкрис свої гадки ніж перед святиником або учителем і жид борше послухає. Аби ти ему як добре радив, на добру дорогу напроваджував, він слухає, та таки іде своєю дорогою.

Крім сего є ще у нас і друге лихо, дурна гордість непросвічених мужиків-богачів, котра стала ся вже не раз причиною найбільшого неладу в громаді. Мужик-богач, най він собі буде який простий, уважає себе за не знати яку велику особу в селі. Він всюди перший і в громаді і в радї, а слово его скрізь значне. А бідній-

ший по его думцї нічо не значить; хотяй би він яке мудре слово сказав, то его ще й на кпини возьмуть, бо він „жебрак.“

Ся хороба наших мужиків, вироблена ґрунтї темноти і недовірчивости, панує тепер всюди, а як некорисно впливає она на цїлий організм громади, можна було видїти при сїльских виборах, от н. пр. хоть би й в тій громаді, звідки я. У нас вибори, а нічо то собі пара.

— Більша часть людий урадили були, вибрати з межі себе господарів чесних, неподатливих, котрі знають, як і що сказати. Була надїя, що вибори в селі добре випадуть. Та се не сподобало ся де-кому при самих виборах, що дають голоси на людий з характером. „В горі“ треба таких виборцїв, котрі хилились-би туди, куди вітер віє, а сї не такі були. А що сї не були з богатших, то найшло ся зараз і средство, цїлу добру справу перевернути горі корінем. І пішла машина в рух. Арендар і другі жидки та їх помічники почали людям Біг знає що плести: Що то они на смїх село пускають, що „жебраків“ на виборцїв вибирають; гей-би вже богатих в селі не було, котрі би громаду могли заступити та розумне слово сказати, там де треба, що з сего нічо не буде, а громаду лиш до великих контів приведуть і таке иньше. Вже то наші вороги знають, як

мужика обїйти, щоби его з дороги збити. От зачали і голоси з табору богачиків обзивати ся, що оно таки і справді так є, як Мортко каже; чому не вибрати би такого, що платить в четверо або в пятеро більше податку як тамтой? Богатий всюди знає, де двері втворюють ся, а бідний хїба того піде на вибори до міста, щоби оселедець обїрвати від посла. Зачали одні другим договорювати а далї й сварити ся. Через се і вибори їм від серця відпали; взяли і порозходили ся мало не веї до дому не давши ні на кого готосу. Лишили ся мало не самі богачики та радні громадскі. А то все на се і робило ся. Як тепер голосували, можна вже знати, хоть би я не писав. Посипали ся голоси на чотирох богачів. Бідні порозходили ся а богачі допняли того, чого „другі“ хотїли і вибрали чотирох, правда, богачів, але таких, що підуть на сїно туди, куди їх поведуть. Та не досить на сїм; сїх самих вибрали ті самі на виборцїв і до четвертої курїї.

Не правда, славні вибори! Та коби то лиш у нас так, а то ні...

Член громади.

3) Русини в Сполучених Державах.

(Конець).

Мало находимо ліпшого, переходячи до положеня Русинів під взглядом їх народного положеня.

Руска церков стала первісним елементом і ядром для зорганізованя Русинів в Сполучених Державах, яко народности. Як звісно кождому, ані в Галичині ані на Буковині, ані в Угорщині руска церков не тільки не має вже днесь народно-організаційного значіння, але навіть утратила (?) уже свою роль культурно-просвітну. Як в православній Буковині, так і в уніятській Галичині руский просвітний і народний рух і его середоточка, рускі народні читальні, не тільки суть відособлені від місцевої рускої церкви, але навіть в великій степені суть для неї ворожими. На Угорщині руска церков в особі єї представителїв, або зовсім являє ся безчинною, і про яку небудь народну організацію не сьміє навіть і подумати, або впрост мадяризує свій наїд. Тільки на самих західних окраїнах Галицької Руси, в безпосереднім сусїдстві з Мазурами, ґрупує ся ще поки що руский наїд вокруг своєї уніятської церкви, ту рускі народні читальні і другі просвітні інституції суть звязані з церквою. Чомуж та сама руска церков стає опять в Америці фактором лучности, організації і просвіти того же руского народа, перекиненого через океан? Многим той прояв оказав ся загадочним і неясним. Тимчасом оно зовсім природно. Передовсім в самих Сполучених Державах церков має таке значінє, якого не має вже нїгде в Европі — а духовенство тішить ся таким впливом, о яким вже й не снять в Старім Сьвітї,

хоть і устрій церковний ту зовсім не той, як в старім краю. Таким образом впливу рускої церкви на наїд треба шукати в причинах положеня і ролі церковности в Спол. Державах. Если додамо до того, що в рускім народі сильно відчуває ся ще потреба релїгії і обряду, то стане ся очевидним, що два чинники ті суть достаточні, щоб привернути стародавнє значінє рускої церкви між рускім народом так у взгляді просвітнім, як і в лучности его з церквою, хоть і в зовсім нових условиях держави і суспільности. Приноровляючись конечно до нових порядків, занїсши з собою устрій народно-просвітний який панував по читальнях в Галичині, прибрала руска церков в Америці дуже віддільний характер від церкви по цїлій Малій Руси.

В перших часах не представляла ся ліпша і отвітїйша почва для організації Руси в Сполуч. Державах, як церков. При ній то і повстали в перших початках незначні церковно-народні організації, — братства, котрі в своїй основі являють ся інституціями спомогаючими. З часом показалась конечно потреба ширшої і при тім чисто народної організації. Ініціатором утвореня такої організації був ветеран Галицької Руси о. Теофан Обушкевич, тепер найстарший руский святичник в Новім Сьвітї. Однак угорекорускї святичники, що ще в своїй нещасливій Угорщині майже зовсім винародовились, стратили почутє своєї народности і понате о найелементарїйших нуждах і потребах руского народа, задуману народну організацію в самих єї початках зовсім скривили, а своєю малорозвиненою і нерозуміючою правдивого стану річий більшою частию, придушили більше інтелїгентні і здоровомислячі елементи американської Руси, котрої представителем був і сам ініціатор того діла, організацію-ж саму перевернули в чисто

церковну, віроїсповідну, католицьку, но не греко-католицьку навіть, а загально католицьку, хотя і надали єї зовсім неправильно назву „Соединеніє греко-католических русских Братств“. Помимо того однак, що організація тая називає ся соединенієм „русских“ братств, приймають до неї і братства словацкі; а помимо того, що організація ся іменуєть соединенієм „греко-католических“ братств приймає она і братства мішані т. е. складаючі ся з греко і римо-католиків. Коли-ж взяти під розвагу, що крім Русинів і Словаків нема жадних других греко-католиків в Сполучених Державах і що Словак-протестант, або Русин православний після статутів в жаден спосіб до тої організації прийняти бути не може — то вужко віроїсповідний і чисто церковний характер „Соединенія“ покаже ся ще яснійше. Розуміє ся само собою, що подібна, чисто віроїсповідно-церковна організація не може заспокоїти потреб народних. Правда, що „Соединеніє“ своїх членів на випадок смерти, або цїлковитої неспосібности до праці, забезпечує виплачуючи так зване „посмертне“ в разі смерти голови родини або его жінки і „запомогу“ в разі цїлковитого его калїцтва, але прецінь в подібний спосіб можна забезпечитись і деінде, або хотьби в першій ліпшій асекураційнім товаристві. Дятого тільки, щоби виплачувати запомоги і посмертне, не було і нема потреби творити віроїсповідно-церковну організацію; бо не говорячи вже о тім, що перше ліпше американське асекураційне товариство платить таке саме посмертне, що і „Соединеніє“ і то при менших вкладах — то члени того послїдного мусять ще зверх того поносити другі розходи, як примусово на орган того товариства і т. д. Таким способом забезпечене на случай смерти або покаліченя не може бути головною і основ-

НОВИНИ.

Чернівці, дня 2-го марта 1897.

Буковинський сойм зійде ся на слідуюче засідане в середу дня 3-го марта.

З буковинського сойму. Теперішня сесия соймова скінчить ся сего тижня в суботу дня 6-го марта.

З епархії. Гр. правосл. пароха Василя Магіора перенесли з Теодорівців до Молоді.

Посол Волян ставав перед виборцями також у Вашківцях з таким самим результатом, як у Вишніцях. Погостив добре своїх виборців (кожда гостина коштувала, як нам пишуть, найменше 200 зр.) — і ті поставили его своїм кандидатом „одногласно“.

Коломийський Боян устроює в сали Щадничої каси в Коломиї концерт в середу дня 10-го марта 1897 року з багатою програмою. По концерті комерс в меншій сали Щадничої каси.

На виставу в р. 1900 в Парижі вишле свої виробы також Буковина. В тій цілі приїде на днях до Чернівців радник двору Екнер що би з порученя міністерства мати тут відчит про участь Австрії а спеціально Буковини зі своєю деревною індустрією на французській всесвітній виставі.

Звертаємо увагу наших Читателів на нинішній інсерат краевого Дому рільничо-продукційного Ернеста Бальсена в Кракові, котра то фірма здобула собі признане ідуче далеко по-за границі Галичини. — Каталог, котрий фірма пересилає на жадане оплачено і даром, обіймає всякі насіння польні і огородові, дерева і корчі, навози штучні і т. д., а при надходячій запотребованю веснянім є гідним порученя порадином, тим паче, що фірма тая не щадить жертв в організованю інтересу краевого на більшу скалю і на підставі заграничних удіпшень та досвідів.

Мадярська опіка над „руськими жидами“. Від одного читателя „Буковини“ одержуємо деякі замітки до наших статей про Угорську Русь. Він пише: В будапештеньскім Pester Lloyd-і з 11-го лютого с. р. була статя про поправу быту „нашого руского населеня“, на котру годить ся звернути увагу. Я думав, що P. Lloyd справ-

ді о Русинах хоче писати, тимчасом вичитав я, що тій газеті не йде о нас, тільки о „руських жидів“ (sic!) — так як би населене Угорської Руси складало ся передовсім з жидів. Зібрани ся були мин. місяця послы з угорських комітетів (переважно жиди) на нараду і радили над бідою руского населеня на Угорщині. Постановили не впускати росийских і галицких жидів до Угорщини, бо ті — як говорив один посол Льоняй — формально проганяють руских селян до Америки. Притім росийскі жиди доставляють найбільше число шпіонів що очевидно для держави дуже шкідне. Отже хотять приймати заграничних жидів як найменше, думають завести нове староство і помножити жандармерию. До міністерств подають відповідний меморіал в справі імміграції з Росії і Галичини з промовченем о конфесії і расі тих іммігрантів. На заміт п. Льоняя, що жиди лихвою і фальшивими присягами обдирають нарід з майна, здивували ся инші послы що так є і постановили для поліпшення быту руского населеня піднести моральний уровень — зайшлих жидів заведем для них шкіль коштом правительства, полекшами в торговлі деревом, дробом і т. п. Внесене одного члена, що би просити вдову по міліонері Гіршу о поміч для жидів стрітило ся з замітом, що тим лише збільшило би ся лихву. Ціль наради робила вражінє опіки над „руськими жидами“, а не рускими мужиками. Хотіли також сею нарадою зняти одіум з анкети під проводом єпископа Фірцака, котра мала бути антисемітскою.

Кроваві правибори в Галичині. За упокій душі Петра Стасюка, погибшого при правиборах в Чернівцях відбуло ся нині рано богослуженє в Успенській церкві у Львові заходом рускої молодіжи академічної. Сумна пригода у котрій небіжчик погіб, відбула ся ось як: Село Чернів се власність Маєрка Маргулієса. Війтом громади є якийсь Рембачевский, б. писар громадский. Оба ті панове мали бути причиною проливу крови. Селяни оповідають таке: В пятницю рано відбули ся правибори для V курії, поплудни мали відбути ся правибори для IV курії. Голосовано на хлопів. Тимчасом, як удержують селяни, записувано голоси на Маргулієса і вїйта. О тім мали пересвідчити ся селяни, з актів, полишених через комісію виборчу на столі в льокалі виборчій. Супротив того люди сейчас запротестували і до голосованя для IV курії вже не прийшло. Комісар, виделегований через староство, секретар Штрассер, відїхав зараз до Станіслава. Селяни побіли відтак Маргулієса. По тій причині виделеговало староство рано в суботу, на донесене Маргулієса, відді-

осягнене економічного добробиту. О скількож і як просьвіщає „Соединеніє“ своїх католицких Словаків і Русинів, котрих не знати дячого називає загалом „народом руским“? Оно видає тижневу газету „Американській Русській Вѣстник“ на язиках: словацкім (по словацкім — словенскім) і подібнім до руского. Назвати язык той иначе, як подібним до руского — зовсім не можливо, понеже дивачна ся мішанина слів церковно-славянських і то самовільно укованих, а не взятих з сьв. Письма, або старих літератур славянських, дальше словацких, великоруских, малоруских і мадярских заключає в собі найбільше слів малоруских і великоруских, уживаних в малорускій і великорускій літературі, але нахачаних з них без всякої системи. Не дїпши від того дивачного языка і зміст „Вѣстника“. Складають ся на него безобразні і цуєті проповіді на теми: „не внивай ся!“ не „лжесвідѣтельствуй!“ „не справляй в корчмі весїля!“ і т. д. За проповідями тими ідуть новинки понабирані з рїжних газет без всякого зміслу (порядку, толку); дальше славословіє рїжних сьвященників, що належать до „Соединенія“, дякам і дяко-учителям. За всім тим слїдують нерідко найдикші оповіданя: як пр. завзятий муж шукав на дні моря свого теєтя, як в Росії заслали мужика на Сибір за те, що скалічив графа залицившого ся коло его жінки і тим подібні дурниці. Між тим „Вѣстник“, котрий без сумніву приносить лиш ганьбу рускому народови, стояв „Соединеніє“ в протягу чотирох послїдних лїт около 4000 долларів річно, а крім того був причиною задовженя ся „Соединенія“.

Зразу віддано „Вѣстник“ в руки бувшому

жандармів, котрий, прибувши до Чернівца, увязнив 9 селян і закув в кайдани. Ударено в дзвін. Люди зїбрали ся в одній хвилі зі всіх кінців села. Налягано на жандармів, що би розковали увязнених, що вся громада пїйде до Станіслава за ними сьвідчити. До просьб і плачу жінок і дїтий прилучили ся може погрози, хоч люди клянуть ся, що не було ніякої зневаги та що ніхто не ставляв опору жандармам. Коли глота зросла і нарід не хотів уступити, жандарми добули шабель і робили собі дорогу. Відтак ударили багнетами на глоту. Перший найблизше стоячий Петро Стасюк, проколотий наскрізь багнетом, упав сейчас неживий. Нарід кинув ся утікати. Шість селян лишило ся на місці тяжко покалічених. Один з них, Борко, пхнутий багнетом з заду. Увязнених і закуваних в ланцюшки відставили жандарми до суду станіславського. Люди провели ранених до міста, зложивши їх на вози. Ранені називають ся: Іван Семчак, Іван Федорко, Петро Шак і Никола Ковбаса Семенишин. З тих п'ятох двох ранених смертельно: Панько Борко і Федорко. Три другі лекше. На місце пригоди виїхав староста Прокочич. Один з ранених (?) помер уже в шпиталі. — В Комарні і з сусідних сел ароштовано до 200 людей. На місце прибула комісія слїдча з Самбора. — З Станіслава переїхала сеї ночи до Калуша компанія станіславського полку шіхоти.

Торговля безрогами. Звістна річ, що годівля безрог у наших сільських господарів єсть одною з найважніших галузей доходу. Однако в послїдних часах стала ціна безрог так упадати, що селяни вже й нерадо ховали безроги. Щоби тому зарадити зорганізував — як пишуть з Рогатинщини — о. Андрій Пеленський з Княгинич спїлку селян і ті просто до Відня висилають свої безроги на торги віденські. Висилка трех вагонів на власну руку викликає незвичайний рух в торговлі безрогами і піднесла значно їх ціну; бо коли на кілька днів перед першою висилкою платили на торгах в Ходорові за кільо живої ваги 17 до 22 кр. найбільше, то тепер платять по 27 до 30 кр. Повинні би всюди так люди ратуватись.

По жидівски. Один з німецких Ротшильдів бажав бодай в сей спосіб заявити свій патріотизм германський, що визначив досить високу нагороду для того жовняра жиди, що з війни французкої в 1870 р. принесе прапор французкий. Прапор такий дійсно здобуто, а Ротшильд виплатив нагороду жидкови, що приніс єму згадану добич. — Як-жеж ти здобув его? — сні-

ною цілею віроісповідно-церковної організації „Соединенія“ Що ж одже є его цілею? Цілею его після статутів є: просьвіта належачих до него Русинів і Словаків греко-католицкого і римокатолицкого віроісповіданя, а називаних зовсім неправильно так статутом, як і урядом „Соединенія“ не знати на якій підставі „народом руским.“ Славянські народности прибуваючи в Новий Сьвіт потребуєть доконче просьвіти, ще більше навіть як в Старім Сьвіті, але розуміє ся просьвіти в своїм ріднім язичі. Щоби присвоїти собі на стілько англійский язык, що би міг черпати з богатих жерел англо-американської культури і цивілізації, славянський емігрант, належачий звичайно до найбільшій і найменше просьвітної класи європейских суспільностей, потребує пересїчно 10 лїт. Єслиж би він за весь той час, в новій вітчизні не мав своєї національної просьвіти, то здичив би по просту і впав на ще низший ступень розвитку і образованя, як той на котрім стояв він в своїй вітчизні. Приміром на тоє і наглядним доказом можуть служити славянські робітники, що працюють при земляних роботах коло залїзних доріг. Но крім такого недопущеня славянського емігранта до умственного і просьвітного пониженя, національна просьвіта в Америці має до сповненя ще другі видні і дуже важні задачі: она має поступенно піднимати его до урівня американської культури і цивілізації, має познакомлювати его з політичними, суспільними і економічними обставинами і фактами, серед котрих він живє і до котрих він повинен приоровляти ся, понеже без того в тій стороні, країні должара не дасть ся помислити не тільки позискане суспільного поважаня, но й

угро-рускому писарю, чоловіку без всякого образованя, темному і брудному, котрий і ієтнує лиш сплетнями і інтригами. Нині находить ся „Вѣстник“ в руках предсїдателя „Соединенія“, котрий має також під своїм зарядом так званий руский банк і старає ся о концесию на „Ем. Дім“.

Розуміє ся, що давно відчувана серед руского народа в Америці, замешкуючого переважно всхідні штати, а особливо Пенсильвенію, потреба утвореня великого народного товариства, не зістала заспокоєна через повстанє „Соединенія“. Дятого на самім початку 1894 року, галицко-русский сьвященник о. Іван Констанкевич при живій помочи і співуділі тогож ветерана Галицкої Руси о. Обухевича, котрий пізнійше із заложеного ним самим „Соединенія“ виступив, заложили руско-народне товариство під іменем „Руский Народний Союз“.

Понеже ся книжка видана „Союзом“ то нам не випадає много о нїм говорити, що би нас хто не посудив, що вихваляємо видавця. Значимо тільки факти. Суцествуєчи два роки, т. є. половину того часу, який ієтнує „Соединеніє“ — „Союз“ має нині около 1.000 членів т. є. около половини руских членів „Соединенія“, котре складає ся в більшій часті з Словаків. Зростаючи таким способом в тій самій майже численній пропорції, „Союз“ не знає зовсім того масового виступованя членів, яке мало місце в „Соединенію“ в 1894 році. Принявши на себе межі иньшими, як і всі другі національні організації в Сполучених Державах, забезпечуване своїх членів на випадок смерти, меньшого або більшого покаліченя і неспосібности до праці — „Союз“ поставив собі за головну задачу про-

тав мільонер Дувид. — Ласкавий пане — відповів жидок — було се так: французкий жовнір, що ніс сей прапор, був один з наших і він віддав мені его на спільний рахунок.

Помилка друкарська зайшла у вчорашнім числі нашої газети в новинці, де ми пригадували вибори з п'ятої курії. Поміж повітами південної частини Буковини вчислено через помилку повіт кіцманецкий замість кімпольонського, що сим простуємо.

Самоубійство. Вчора в ночі застрелив ся в Чернівцях поручник 41-го полку піхоти Фридерих Дональ.

Крадїж доконали невисліджені злодії в трафіці при улиці Гормузакого ч. 2. Забрали 70 зр. готівкою і тютюну, стемплів і марок на неозначену суму.

Для табачників можемо подати вість, що від 1-го марца не буде вирабляти ся більше „гайнбурґської мілкої“ і „гайнбурґської грубої“ табаки в австрійских фабриках тютюну, а тільки випродувати давні запаси. О скільки через те заряджені покрити носі любителів табаки, не знаємо сказати, бо не розуміем ся на тій приемности. Кому кривда, най чим скорше закупить з позісталого запасу табаки хоть на кілька літ.

Нещасні пригоди. В Глинці покусав пса пана Олекси Фльондора трох чоловіків Дмитра Григору, Михайла Красовского і Василя Бойка в такий страшний спосіб, що відвезли їх лічити до черновецького шпиталю. — Обікрали церкву православу в Кіцмані. Незнані злодії вломил ся і забрали зі скарбони готівкою 116 зр. Власти шукають пильно за винувниками. — Межи станицями Петрівці а Чудин на шляху льокальної залізничі Карачів-Чудин зломала ся корба при колесі локомотиви мішаного поїзду ч. 2775. Поїзд застановив ся в доли і мусів годину чекати, нїм наспіла поміч. На тїм скінчила ся ціла шкєда і пригода. — Слабі нашійники для коний стали причиною смерти Ілїї Біяви з Калинівців. Ідучи в товаристві кількох осіб через Горішні Станівці розгонив з гори конї, а слабі нашійники пірвали ся. Віз розбіг ся в страшний спосіб, а Біява випав з него і ударив ся так сильно в голову, що до кількох годин помер. — При спуску дерева в Урзої потовк ся так сильно робітник Петро Деґіан, що помер в короткім часі. Здає ся, що по гірниках підпадають найбільше небезпечности життя лісні робітники. Але про осторожність і безпеку лісних робітників ніхто і не думає. Навіть і соціал-демократи ні!

світу руского народа в Новім Свїті на его народнім язичі і на его народних основах в цілі здвигнення его до урівня американської культури і цивілізації і приспособлення его до суспільних, політичних і економічних условій нової вітчизни. Орудієм такої просвіти є тижневий часопис „Свобода“ орган „Союза“ і віддільні его видання. Многі органи славянської печати так американські, як і європейські, виразились о „Свободі“ вельми симпатично, між иньшими також одна з найбільше розширених с.-петербурґських великоруских газет, котра є властиво органом великорускої національно-ліберальної партії і тішить ся в Росії огромним впливом.

Нечисленні рускі політичні клуби в Пенсильвенії існують вже кілька років, чим раз стають численніші і вже нині мають они певне значіне в житю політичнім в Спол. Державах.

Звертаючись до представлення економічного положення Русинів в Спол. Державах, мусимо сказати, що і оно представляєсь сумним і невідрадним. Зпершу емігрували Русини до Америки лиш на якийсь час для зарібку і веі ошаджені свої гроші послали до старого краю в цілі поправлення своїх газдивств, утримання родин, або закупна нових ґрунтів. Но в часі, коли стали они вже осідати в Спол. Державах, наступив тут страшний економічний кризис, котрий тягне ся вже від кількох літ. Таких, котрі могли заощадити який такий грїш за ліпших часів і завести торговлю, знайшло ся не много. Веі майже мусять працювати в майнах, в виду чого мусять також зносити наслідки частого браку занятя і неоднакової високости заробітної платні, не

Дрібні вісти. В Християній ухвалив стортінґ (рада державна) одноголосно, без дискусії отворити катедру для Нанзена на тамошнім університеті. — Передмістя Кракова заляла Висла, виступивши з берегів. Війско ратує на човнах загроженых мешканців. — Німецкий конзулат заміряють утворити у Львові. Дотичне внесене в німецкий радї державній прийняли одноголосно. — Нанзен просив короля Оскара, щоби позволив назвати своїм іменем відкритий Нанзенем-остров недалеко від берегів Сибіра. Король Оскар згодив ся на то під услівем, що російскі власти дадуть свій дозвіл. Власти ті дали жадаєне позволене.

Помер. О. Симеон Гамораб, парох-ювілят в Стецевій сьвятиньского повіта, отець посла о. Кирила, упокоїв ся дня 17. с. м. в 91-ім році житя а 63-ім сьвященства. Покійний від довгих літ був невидячий. Похорони відбули ся в Стецевій при великій участі сьвященників і парохіян дня 20. с. м. В. е. п.!

Наука штука і література.

* Д. Франтішек Ржегорж помістив в 243—4 випуску величавого лексикону „Ottouv Slovník naučný“ статью п. з. Huslové. До статі — долучені ілюстрації гуцульских виробів з дерева і металу, прегарно виконані Павлом Кербером. Ілюстрації зображають: хрестики і хрест, трисвїчник, поршнійці, топорець, палицю, кубок, люльку і т. и. Се знимки з виборів, яких богато находить ся в пражскім музею Напретків заходом д. Ржегоржа. — Д. Ржегорж, як писав недавно до проф. Шухевича і до редактора „Дѣла“, перебув дуже тяжку хоробу, так що одною ногою стояв вже в гробі. Але, славити Бога, небезпеченство вже минуло, а за який тиждень наш сердечний друг буде міг вже вернути з шпиталю до дому.

* Ческі Narodní Listy помістили в ч. 22. з д. 22-го січня с. р. фейлетон Франт. Ржегоржа п. з. Salasznictví v Karpatech. Є се етнографічна картина житя й звичаїв гуцульских при годівлі овец в полонинах. Назви і приповідки, що відносять ся годівлі овец, подані вірно після гуцульского вивовору.

* Малярська часопись Budapesti Hirlap помістила в фейлетоні з д. 30-го марца 1896. новелу д-ра Франка „Грицькова шкільна наука“ в

говорячи вже о многих нещасних випадках, котрі кінчать ся звичайно меньшим або більшим покаліченем, если вже не смертю. Помимо множества других, дві обставини головню зле впливають на економічне положенє нашего народу в північній Америці. Перша — се манія будованя церковей і закладаня нових парохій, без найменьшого взгляду на число парохіян і їх средства. Парохії такі ледви появились, нерідко запутують ся в довги і церкви помимо знаного жертволюбія нашего народа продають ся на публичних ліцітациях, що дає лиш спроможність тутешнім римско-католицким єпископам посредством їх покушки вдирати ся в діла греко-католицкої церкви і на них після свого уподобаня впливати. Друга обставина — се ізолюваність руского робітника. Помимо того, що в роках 1887—1888, коли руске суспільно-народне жите цвило головню в Шенандоа, де виходила руска газета „Америка“, многі Русини становили russian branch (руску галузь — віддїл) звісного американского союза „Knights of Labor“ (Рицарі праці), до сего часу лиш немногі одиниці з руского народа, котрих за виїмки можна уважати, належать до американских робітничих організацій, а таке відокремлене ся в краю самодільности і самопомочи, причияєсь лиш до погіршеня его економічного положеня.

перекладі о. Жатковича, руського сьвященника. Стройні п. з. A Hric iskolai tudománya. Рівночасно повідомляє редакция своїх читачів в замітці, що о. Ж. переклав цілий том новел д-ра Франка („В потї чола“) на малярську мову. Редакция надїєся, що о. Ж. дуже скоро найде видавця на свій переклад, бо літературні прикмети творів д-ра Франка подобають ся малярській публиці — В. Г.

* Наші петербурскі земляки не на жарт заворушились: недавно ще вони гучно та бучно відсвяткували ювілей Д. Мордовця, а тепер, зачуваємо, знов заходили ся спорудити вечерниці в память славнозвісного музика нашего Ніщиньского, що вмер того року. Вечерниці мають бути в великих саях Павлової. Оздоблене і прикрасу саль в українськім стилю мають доконати звїєнні художник Рїнин і Сластьон.

* Наш молодий приятель Фр. Глявачек переклав на мову ческу дві повістки д-ра Івана Франка „Boa Constrictor“ і „Маніпулянтка“, що і мають десь за 3—4 місяці появились в друку. Він же лагодить ряд статей про руско-українське культурне жите, літературу і політичні відносини. В найліпшій ческій перегляді „Nasze Doba“ мала вже в грудневім числі вийти його статья про штундистів на Україні, потім звістка про деякі річи видані Чайченком в Чернигов. Земск. збірнику, далі про збірник М. Павлика „Ювілей і смерть Драгоманова“, Нарід в неволі, І ми в Европі і про деякі брошури про Угорську Русь. Має бути також звістка про ст. М. Кордуби „Перша держава славянська“ і в Czeském časopisu historičnem, котрого редактором є проф. унів. Goll. Наше шире рідне „спасибіг“ най буде подякою братям-Чехам за їх цікавість до нас і любов до нашего народу!

Телеграми „Буковини“.

З дня 2-го марца 1897 року.

Атени. Посли держав переслали усталений текст спільної ноти, яку мають вручити грецькому правительству, до потвердження своїм правительствам. Сю ноту мають порівнати з другою нотою, яку правительства передадуть портї в той сам день, що Греції.

Атени. Пожарі і малі битви не устають на Кретї. Положене залог бльокованих в Селіно і Кандано дуже критичне. Звідси відплили нові кораблі.

Канеа. Коло Канеї, Гераклеону і Ретимна прийшло до борби межі християнами а магомеданами. Турецка фреґата, що стояла на котвиці в Судайскім заліві, дала два гарматні вистрїли против повстанців, що замкнули Малаєску але залишила дальший огонь на заряджене адміралів європейских держав.

Рим. Передача спільної ноти держав в Царгороді і Атепах наступить правдоподобно завтра.

Атени. Королївский декрет, щоби поклика-ти резерви з р. 1891, 1892 оголошено. В палатї нема від двох днів засідань. — Опозиция зібрала ся вчора на повне засіданє і постановила передати королеви протест, в котрім заявляє, що в виду парламентарного стрейку корона має право так ділати, щоби вимочи послух для законів; в противнім разі не можна буде опозицию робити відвїчальною за теперішнє положенє. Протест, підписаний веіма проводирями опозиціонистів, крім Карапаноса, передали три депутовані королеви.

Хто хоче мати добру і дешеву МАШИНУ до ШИТЯ,

най удасть ся до мене, то певно не покажу. Нові продаю дешевше як вусюди, а употреблені, ще добре удержані почавши від 20 зр. і то за готові гроші і на виплат. Хто купить у мене нову чи стару машину, за реперацию не потребує журити ся, бо я роблю тую безплатно через цілий рік.

Русини, удавайте ся до мене, бо я також Русин і обслужу Вас по братньому.

З поважанем
В. Данилевич,
машиніст у броварі Штайнера в Чернівцях, при ул. залізничній (Bahnhofstrasse) ч. 26.

Котвиця

Liniment. Capsici comp.

з антики Ріхтера в Празі, загально признаний знаменитий усмирюючий лік на втирані: по ціні 40 кр., 70 кр. і 1 зр.; можна купити у всіх аптеках. Просимо жадати сей загально улюблений лік просто під назвою Ріхтера Liniment з котвицею і приймати з остророжністю лише флашка зі знаменним охоронним „Котвиця“ бо лише ті правдиві.

Аптека Ріхтера під золотим львом у Празі.

„РУСКА БЕСІДА“

в Чернівцях

має на складі отсі свої видання:

„ІЛЮСТРОВАНА БІБЛІОТЕКА“

для молодіжи, міщан і селян з року 1886, 1887, 1888, 1890, 1891, 1892 і 1894 по 1 зр. за рочник, а всі 7 разом 6 зр.

„ЧУМА ГОРІЛЧАНА,“

сумна історія, для перестороги і науки. 80 сторін за 20 кр.

„Слова правди і науки“

з поезій Тараса Шевченка. Ціна 10 кр.

„25 повісток

для чемних діточок.“

32 сторін. Ціна 10 кр.

„ПРОСКУРКА“

Даруночок для руских діточок. Ю. Федьковича 10 кр.

На поштову пересилку треба додати по 5 кр. за річник „Бібліотеки,“ а по 2 кр. за кожду поодинокую книжочку.

Замовлення приймає й редакция „Буковини.“

Тисяч разів

як найліпші признані

— Насія для засівів на полях і в городах

— Штучні навози

поруцає

ЕРНЕСТ БАЛЬЗЕН в КРАКОВІ

ул. Кармелітів 21.

Склад комісійний у Львові

ул. Красіцького 12.

Повна запурука! Довголітна добра слава.

Поучене як засівати даром і франко.

Пам'ятайте на Народний Дім
в Чернівцях!

„Дністер“

товариство взаїмних обезпечень

у Львові ул. Валова ч. 11.

перше і одиноке руске товариство асекураційне, припоручене Всч. Духовенству і всім вірним через Впреосв. Митр. і Преосв. Еп. Ординарияти всіх трех галицьких Епархій, обезпечає будинки, скот, господарські знаряди, збіже в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкід огневих за можливо найнижшою оплатою.

Шкоди ліквідують ся і виплачує ся сейчас по пожарі, а договори заключені з першими Товариствами контрааскураційними подають „Дністрови“ можливість обезпечувати і виплачувати і найвищі суми.

Поліси „Дністра“ приймає банк краєвий у Львові при позичках іпотечних.

На жите можна обезпечити ся через „Дністер“ після всіх можливих комбінацій в товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає як найкористивіші уловія і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту „Дністер“, стоваришене зареєстроване з обмеженою порукою, приймає від своїх членів і третих лиць вкладки до опроцентовані по 5 процент. Гваранция цілковита. Уділи по 50 корон. Позички уділяють ся тільки властителям реальностей, вільних від тягарів, за порукою двох членів. З позичок відтягає ся десята часть на уділі.

Зголошення о уділені агенції в місцевостях, де „Дністер“ не є заступлений, приймають ся.

П. Т.

Отсим маю честь повідомити шановних відбирателів, гостей і публику, що я перебрав істнующий доси під фірмою

АНТІН ТАБАКАР і ГАІНА
склад корінних товарів, вин і делікатесів

→ (заснований 1812 р.) ←

а окрім того

АГЕНТУРУ і СКЛАД РІЛЬНИЧИХ МАШИН

з днем 1-го липня с. р. і буду дальше вести під мою власною фірмою

СТЕФАН ГАІНА.

При сій нагоді складаю сердечну подяку за довіре, оказане так часто попередній фірмі, і прошу уклінно, мати те саме довіре на дальше і для мене, при чім запевняю, що все старатиму ся задоволити шановних гостей добірними товарами найліпшого сорта, низькими цінами і уважною услугою.

Прошу о часті замовленя і пишусь

з поважанем

Стефан Гаїна.

Для панів учителів!
INSPECTIONSBERICHT

е на складі в друкарні

„Рускої Ради.“

Просимо о замовленя.

В КОЖДІЙ РУСКІЙ ХАТІ і ШКОЛІ

повинна находити ся

Народописна карта

українсько-русского народу,

зладжена д-ром Гр. Величком, видана товариством „Просвіта“, а виконана в літографічній закладі Андрия Андрейчина у Львові.

Книгарска ціна карти, наклеєної вже на полотні, виносить 3 зр. 50 кр., а для членів „Просвіти“ і передплатників „Зор“ 2 зр. 50 кр.; з рекомендованою пересилкою 3 зр.

Купити можна в „Просвіті“ у Львові, ринок ч. 10.

Наклад невеликий; купуйте чиме корше!

Рух поїздів залізничних

важний з днем 1-го мая 1896 після середно-европейского годинника.

Приходять	Поїзди			Відходять	Поїзди		
	поспішні	особові	мішані		поспішні	особові	мішані
до Чернівців				з Чернівців			
З Відня, Кракова, Львова, Станіславова, Коломиї і Снятина	1128	657	1028 550	До Снятина, Коломиї, Станіславова, Львова, Кракова і Відня	347	941	1029 538
З Букарешту, Яс, Сучави, Глибоки	329	912	1000 523	До Глибоки, Сучави, Яс, Букарешту	1203	717	1048 616
З Новоселиці, Садагури			1113 950	До Садагури, Новоселиці			430 612

Підчеркнені числа означують пору нічну від 6 год. вечером до 5 год. 59 мін. рано. — Середно-европейский час різнисть ся від львівського о 36 мінут, а від черновецького о 44 мінут; коли на залізници є 12 год., то на львівській годиннику є 12 год. 36 мін., а на черновецькій 12 год. 44 мінут.

Видає товариство „Руска Рада“ в Чернівцях.

З друкарні „Рускої Ради“ в Чернівцях під зарядом Івана Хромовського.

За редакцію відповідає Осип Маковей.